Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 3. decembra 2015*

„Predhodno odločanje — Uredba (ES) št. 1/2005 — Člen 1(5) — Zaščita živali med prevozom — Prevoz psov brez lastnika iz ene države članice v drugo, ki ga opravi društvo za zaščito živali — Pojem ‚gospodarska dejavnost' — Direktiva 90/425/EGS — Člen 12 — Pojem ‚trgovec, ki se ukvarja s trgovino med državami članicami Evropske skupnosti'"

V zadevi C-301/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 9. aprila 2014, ki je prispela na Sodišče 24. junija 2014, v postopku

Pfotenhilfe-Ungarn e.V.

proti

Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein,

ob udeležbi

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik tretjega senata v funkciji predsednika četrtega senata, J. Malenovský in M. Safjan, sodnika, A. Prechal (poročevalka) in K. Jürimäe, sodnici,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: L. Carrasco Marco, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. junija 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Pfotenhilfe-Ungarn e.V. K. Leondarakis, odvetnik,

— za Ministerium für Energiewende Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein W. Ewer, odvetnik,

— za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s F. Urbanijem Nerijem, avvocato dello Stato,

* Jezik postopka: nemščina.

— za avstrijsko vlado G. Eberhard, agent,

— za Evropsko komisijo B. Eggers in H. Kranenborg, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 10. septembra 2015

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za predhodno odločanje se nanaša na razlago člena 1(5) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL 2005, L 3, str. 1) in člena 12 Direktive Sveta z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notranjega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi (90/425/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 10, str. 138), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 92/60/EGS z dne 30. junija 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 13, str. 177, v nadaljevanju: Direktiva 90/425).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Pfotenhilfe-Ungarn e.V. (v nadaljevanju: Pfotenhilfe-Ungarn), društvom za zaščito živali, in Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein (ministrstvo za energetski prehod, kmetijstvo, okolje in podeželje dežele Schleswig-Holstein, v nadaljevanju: ministrstvo) zaradi odločbe slednjega, da se društvu Pfotenhilfe-Ungarn naloži obveznost prijave in registracije v skladu z nacionalno zakonodajo o zdravju živali zaradi čezmejnega prevoza psov, ki ga je to društvo opravilo.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 1/2005

3 V uvodnih izjavah 2, 12 in 21 Uredbe št. 1/2005 je navedeno:

„(2) Svet je v skladu z Direktivo [Sveta 91/628/EGS z dne 19. novembra 1991 o zaščiti živali med prevozom in o spremembi Direktiv 90/425 in 91/496/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 12, str. 133), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 301, v nadaljevanju: Direktiva 91/628)], sprejel predpise o prevozu živali, da bi odpravil tehnične ovire pri trgovanju z živimi živalmi in omogočil nemoteno delovanje tržnih ureditev ter pri tem zagotovil zadovoljivo raven zaščite teh živali.

[…]

(12) Prevoz za komercialne namene ni omejen na prevoz, pri katerem gre za neposredno izmenjavo denarja, blaga ali storitev. Prevoz za komercialne namene zajema zlasti prevoz, ki neposredno ali posredno vključuje ali ima za cilj dobiček.

[…]

(21) Registrirani kopitarji, kakor so opredeljeni v členu 2(c) Direktive [Sveta] 90/426/EGS [z dne 26. junija 1990 o pogojih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki ureja premike in uvoz kopitarjev iz tretjih držav (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 10, str. 152), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2004/68/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 45, str. 120)] se pogosto prevažajo v netrgovinske namene in ti prevozi se morajo opraviti v skladu s cilji te uredbe. Glede na naravo teh prevozov je primerno, da se dovoli odstopanja od nekaterih določb, če se registrirani kopitarji prevažajo za tekmovanja, dirke, kulturne prireditve ali rejo. […]“

4 Člen 1(1) in (5) te uredbe določa:

„1. Ta uredba se uporablja za prevoz živih vretenčarjev znotraj Skupnosti, vključno z namenskimi kontrolami, ki jih uslužbenci opravljajo na pošiljkah, ki prispejo na carinsko območje Skupnosti ali ga zapuščajo.

[…]

5. Ta uredba se ne uporablja za prevoz živali, ki ni povezan z gospodarsko dejavnostjo […]“

5 Člen 33 navedene uredbe določa:

„Direktiva [91/628] […] se z dnem 5. januarja 2007, razveljavi[…]. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo […] se razlaga kot sklicevanje na to uredbo.“

Direktiva 90/425

6 V uvodnih izjavah od druge do pete Direktive 90/425 je navedeno:

„ker usklajeno delovanje skupne ureditve trga za živali in proizvode živalskega izvora vključuje odpravo zootehničnih in veterinarskih ovir pri razvoju trgovine znotraj Skupnosti z zadevnimi živalmi in proizvodi; ker je prost pretok živali in kmetijskih proizvodov s tega vidika temeljna značilnost skupne ureditve trgov in mora omogočiti racionalni razvoj kmetijske proizvodnje in optimalno uporabo proizvodnih dejavnikov;

ker se na področju veterine pregledi, katerih cilj je varovanje javnega zdravja in zdravstvenega varstva živali, trenutno opravljajo na mejah;

ker je temeljni cilj zagotoviti, da se veterinarski pregledi izvajajo samo v odpremnih krajih; ker doseganje tega cilja vključuje uskladitev osnovnih zahtev v zvezi [z] zdravstvenim varstvom živali;

ker je treba zaradi vzpostavitve notranjega trga, dokler ta cilj ni dosežen, dati večji pomen pregledom, ki se izvajajo na kraju porekla, in organiziranju tistih pregledov, ki se lahko izvajajo na namembnem kraju; ker takšna rešitev povzroči opustitev veterinarskih pregledov na notranjih mejah Skupnosti, in ker v tem smislu obstaja tehten razlog za ohranitev zdravstvenega spričevala ali identifikacijskega dokumenta, kakor predvidevajo pravila Skupnosti;

[…]“

7 Člen 1 Direktive 90/425 določa:

„Države članice zagotovijo, da se veterinarski pregledi živih živali in proizvodov, zajetih v direktivah, naštetih v Prilogi A, ali pri tistih iz prvega odstavka člena 21, in namenjenih trgovanju, brez poseganja v člen 7 ne izvajajo več na mejah, temveč v skladu s to direktivo.

[…]

Ta direktiva se ne uporablja za veterinarske preglede za premike hišnih živali med državami članicami, ki jih spremlja in zanje odgovarja fizična oseba, kadar takšni premiki niso predmet komercialnih transakcij.“

8 Člen 2, točka 3, te direktive določa:

„V tej direktivi:

[…]

3. ‚trgovina‘ pomeni trgovino med državami članicami v smislu člena 9(2) Pogodbe [EGS];

[…]“

9 Člen 12 navedene direktive določa:

„Države članice zagotovijo, da velja za vse trgovce, ki se ukvarjajo s trgovino z živalmi in/ali proizvodi iz člena 1 med državami članicami Evropske skupnosti naslednje:

(a) na zahtevo pristojnega organa se morajo najprej registrirati v uradni register;

(b) hraniti morajo evidenco dostav in za pošiljatelje, na katere se nanaša člen 5(1)(b)(iii), evidenco naslednjih namembnih krajev živali in proizvodov.

Navedena evidenca se hrani za obdobje, ki ga mora določiti pristojni nacionalni organ, da se jo na zahtevo lahko predloži pristojnemu organu.“

10 V prilogi A k Direktivi 90/425 so med drugimi naštete direktive, ki določajo veterinarske preglede živih živali, ki jih je treba opraviti v skladu z določbami te direktive. Med navedenimi besedili je tudi Direktiva 91/628.

Uredba (ES) št. 998/2003

11 Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 998/2003 z dne 26. maja 2003 o zahtevah v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki se uporabljajo za netrgovske premike hišnih živali in o spremembi Direktive Sveta 92/65/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 39, str. 75) je bila razveljavljena z Uredbo (EU) št. 576/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o netrgovskih premikih hišnih živali (UL L 178, str. 1). Vendar se glede na čas dejanskega stanja v postopku v glavni stvari zanj uporablja Uredba št. 998/2003. Člen 1 te uredbe je določal:

„Ta uredba določa zahteve v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki se uporabljajo za netrgovske premike hišnih živali in pravila, ki se uporabljajo za nadzor teh premikov.“

12 Člen 2, prvi odstavek, navedene uredbe je določal:

„Ta uredba se uporablja za premike med državami članicami ali iz tretjih držav vrst hišnih živali, naštetih v Prilogi I.“

13 Člen 3(a) te uredbe je določal:

„V tej uredbi:

(a) ‚hišne živali' so vrste živali, naštete v Prilogi I, ki spremljajo svoje lastnike ali fizično osebo, ki je v imenu lastnika odgovorna za te živali med premikom, in ki niso namenjene za prodajo ali prenos na drugega lastnika;

[…]"

14 Med vrstami živali, navedenimi v Prilogi I k Uredbi št. 998/2003, so v delu A tudi psi.

Nemško pravo

15 Člen 4 uredbe o zaščiti pred živalskimi boleznimi na notranjem trgu (Binnenmarkt-Tierseuchenschutzverordnung, v nadaljevanju: uredba o zaščiti pred živalskimi boleznimi), namen katerega je med drugim prenos člena 12(a) Direktive 90/425, določa:

„Kdor želi s komercialnim namenom

1. znotraj Skupnosti prevažati ali uvažati živali ali proizvode iz priloge 1 ali

2. v okviru prevoza ali uvoza znotraj Skupnosti prevažati domače kopitarje, mora to pred začetkom opravljanja dejavnosti prijaviti pristojnemu organu. To ne velja za podjetja, ki potrebujejo dovoljenje na podlagi člena 15(1) ali (3) ali člena 14 uredbe o boleznih rib (Fischseuchen-Verordnung), in podjetja, ki so zaradi dejavnosti iz prvega stavka v drugi državi članici registrirana ali so za te dejavnosti pridobila dovoljenje. Pristojni organ prijavljena podjetja z dodelitvijo registrske številke vpiše v register."

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

16 Pfotenhilfe-Ungarn je registrirano društvo s statusom društva v javnem interesu v smislu nacionalnega davčnega prava, katerega namen je spodbujanje zaščite živali in zagotavljanje njihove aktivne zaščite. Med drugim na svoji spletni strani ponuja pse, ki nimajo lastnika in se večinoma nahajajo v prostorih društev za zaščito živali na Madžarskem. Kadar nekdo želi skrbeti za psa, društvo Pfotenhilfe-Ungarn z njim sklene „pogodbo o zaščiti", s katero se ta oseba zaveže, da bo spoštovala dobrobit psa in plačala znesek, ki praviloma znaša 270 EUR. Po sklenitvi pogodbe člani društva Pfotenhilfe-Ungarn pse pripeljejo v Nemčijo in jih predajo osebam, ki so privolile v njihovo oskrbo. Prenos lastninske pravice na te osebe se torej ne izvrši, v primeru kršitve „pogodbe o zaščiti" pa lahko društvo Pfotenhilfe-Ungarn od pogodbe odstopi. Navedeno društvo je na ta način v letih od 2007 do 2012 posredovalo več kot 2000 psov.

17 Društvo Pfotenhilfe-Ungarn je 29. decembra 2009 iz Madžarske v Nemčijo pripeljalo 39 psov. Ker so obstajali dvomi o zdravstvenem stanju in opravljenih cepljenjih enega od teh psov, je ministrstvo z okrožnico odredilo, naj krajevni veterinarski uradi pregledajo vse živali iz tega prevoza.

18 Ministrstvo je v zvezi s tem menilo, da se društvo Pfotenhilfe-Ungarn ne more sklicevati na pogoje v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki se uporabljajo za netrgovske premike hišnih živali, ki jih določa Uredba št. 998/2003, ker naj bi šlo pri prevozu in nastanitvi živali, ki jih organizira, za gospodarsko dejavnost. Zato naj bi bilo treba uporabiti določbe Uredbe št. 1/2005 in naj bi bilo torej društvo Pfotenhilfe-Ungarn dolžno spoštovati obveznosti prijave in registracije v skladu z nacionalno zakonodajo o zdravju živali, zlasti členom 4 uredbe o zaščiti pred živalskimi boleznimi.

19 Tožbo, ki jo je vložilo društvo Pfotenhilfe-Ungarn proti tej odločitvi ministrstva, je Verwaltungsgericht (upravno sodišče) zavrnilo. Oberverwaltungsgericht (višje upravno sodišče) je pritožbo društva Pfotenhilfe-Ungarn zoper to sodbo zavrnilo. Zadnjenavedeno je nato vložilo revizijo zoper to sodbo pri predložitvenem sodišču Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče).

20 Predložitveno sodišče se sprašuje, prvič, ali je uporaba Uredbe št. 1/2005 v sporu, o katerem odloča, izključena, ker se ta v skladu z besedilom člena 1(5) te uredbe „ne uporablja za prevoz živali, ki ni povezan z gospodarsko dejavnostjo“. Predložitveno sodišče se natančneje sprašuje o pomenu, ki ga je treba dati izrazu „gospodarska dejavnost“ v tej določbi, in o upoštevnosti obstoja koristi ali pridobitnega namena v zvezi s tem, zlasti glede na uvodni izjavi 12 in 21 te uredbe.

21 Drugič, predložitveno sodišče želi vedeti, pod katerimi pogoji se lahko osebe štejejo za „trgovce, ki se ukvarjajo s trgovino […] med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive 90/425 („Unternehmer“ v nemški različici te direktive). Predložitveno sodišče ne dvomi, da se je društvo Pfotenhilfe-Ungarn ukvarjalo s trgovino med državami članicami v smislu te določbe. Nasprotno pa ni gotovo, ali bi bilo to društvo mogoče opredeliti kot „podjetje“ (v nemški različici „Unternehmen“), saj sodna praksa Sodišča v zvezi s tem zahteva izvajanje gospodarske dejavnosti.

22 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali gre za prevoz živali, ki ni povezan z gospodarsko dejavnostjo, v smislu člena 1(5) Uredbe […] št. 1/2005, če ta prevoz opravlja društvo za zaščito živali, ki deluje v javnem interesu, z namenom, da pse, ki nimajo lastnikov, posreduje tretjim osebam za plačilo (zaščitna pristojbina – ‚Schutzgebühr‘), ki

   (a) je nižje od izdatkov, ki nastanejo društvu z živaljo, prevozom in posredovanjem, ali te komaj pokriva,

   (b) te izdatke presega, vendar je dobiček namenjen financiranju nepokritih izdatkov v zvezi s posredovanjem drugih živali, ki nimajo lastnikov, izdatkov za živali, ki nimajo lastnika, ali drugih projektov za zaščito živali?

2. Ali gre za podjetje, ki se ukvarja s trgovino med državami članicami Evropske skupnosti, v smislu člena 12 Direktive 90/425[…], če društvo za zaščito živali, ki deluje v javnem interesu, pse, ki nimajo lastnikov, prevaža v Nemčijo in jih posreduje tretjim osebam za plačilo (zaščitna pristojbina –Schutzgebühr‘), ki

   (a) je nižje od izdatkov, ki nastanejo društvu z živaljo, prevozom in posredovanjem, ali te komaj pokriva,

   (b) te izdatke presega, vendar je dobiček namenjen financiranju nepokritih izdatkov v zvezi s posredovanjem drugih živali, ki nimajo lastnikov, izdatkov za živali, ki nimajo lastnika, ali drugih projektov za zaščito živali?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

23 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba pojem „gospodarska dejavnost“ iz člena 1(5) Uredbe št. 1/2005 razlagati tako, da zajema dejavnost, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki se nanaša na prevoz psov brez lastnika iz ene države članice v drugo, ki ga opravi društvo v javnem interesu z namenom zaupati pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.

24 Najprej je treba v zvezi s tem navesti, da Uredba št. 1/2005 ne opredeljuje obsega pojma „gospodarska dejavnost“. Glede na to, da v pravu Unije ni opredelitve takega pojma, je treba tega razlagati zlasti glede na njegov kontekst in cilje, ki jim sledi zakonodajalec Unije (glej v tem smislu sodbo Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, točka 31 in navedena sodna praksa).

25 Kar zadeva, prvič, kontekst, v katerega je umeščen ta pojem, je treba navesti, da se ta v skladu s členom 1(5) Uredbe št. 1/2005 „ne uporablja za prevoz živali, ki ni povezan z gospodarsko dejavnostjo“. Ta določba ne razlikuje med gospodarsko dejavnostjo, katere namen je ustvarjanje finančne koristi, in dejavnostjo, katere namen ni pridobitni.

26 V uvodni izjavi 12 Uredbe št. 1/2005 pa je navedeno, da prevoz za komercialne namene ni omejen na prevoz, pri katerem gre za neposredno izmenjavo denarja, blaga ali storitev, in da zajema zlasti prevoz, ki neposredno ali posredno vključuje ali ima za cilj dobiček. Vendar v nasprotju s tem, kar v pisnih stališčih zatrjuje društvo Pfotenhilfe-Ungarn, iz te uvodne izjave ni mogoče sklepati, da je za gospodarsko dejavnost nujen obstoj dobička ali namen ustvarjanja dobička.

27 Iz uvodne izjave 21 te uredbe je namreč razvidno, da ni izključeno, da gre lahko v nekaterih primerih tudi pri prevozih v netrgovinske namene za gospodarsko dejavnost v smislu člena 1(5) Uredbe št. 1/2005. Kot je navedeno v tej uvodni izjavi, se registrirani kopitarji namreč pogosto prevažajo v netrgovinske namene, predvsem zaradi sodelovanja na dirkah in kulturnih prireditvah. Načeloma je treba te prevoze kljub njihovi netrgovinski naravi opraviti ob spoštovanju določb te uredbe.

28 Upoštevati je treba tudi širši kontekst, v katerega je umeščen člen 1(5) Uredbe št. 1/2005.

29 Pravna podlaga te uredbe je člen 37 ES (postal člen 43 PDEU) in spada torej v politiko notranjega trga. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba uvoz blaga ali opravljanje storitev za plačilo obravnavati kot gospodarsko dejavnost v smislu Pogodbe (glej v tem smislu sodbi Schindler, C-275/92, EU:C:1994:119, točka 19; Meca-Medina in Majcen/Komisija, C-519/04 P, EU:C:2006:492, točki 22 in 23, in Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, točki 27 in 28). Ključni dejavnik, zaradi katerega je mogoče dejavnost obravnavati kot gospodarsko, je dejstvo, da se ne sme opravljati brez protidajatve (glej v tem smislu sodbo Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, točka 32).

30 V nasprotju s tem pa za to, da se lahko dejavnost opredeli kot gospodarska, ni nujno, da se opravlja z namenom ustvarjanja dobička (glej v tem smislu sodbi Smits in Peerbooms, C-157/99, EU:C:2001:404, točki 50 in 52, in Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, točka 33).

31 Iz tega izhaja, da se dejavnost, kot je ta v postopku v glavni stvari, in sicer dejavnost rednega prevoza večjega števila psov, ki ga opravlja društvo v javnem interesu z namenom prepeljati te živali k posameznikom, ki se jim živali zaupajo na podlagi pogodbe, v kateri je določeno plačilo zneska temu društvu, opravlja v okviru gospodarske dejavnosti v smislu člena 1(5) Uredbe št. 1/2005, tudi če namen tega društva ni ustvarjanje dobička niti ga to društvo ne ustvarja.

32 Te ugotovitve ne more izpodbiti dejstvo, da lastninska pravica na psih ni bila prenesena na osebe, katerim so bili psi zaupani. V vsakem primeru je mogoče dejavnosti, s kakršnimi se ukvarja društvo Pfotenhilfe-Ungarn, obravnavati kot opravljanje storitev za te osebe in zato kot „gospodarske dejavnosti“ v smislu člena 1(5) Uredbe št. 1/2005.

33 Drugič, ta razlaga je podprta s cilji, ki jim sledi Uredba št. 1/2005, in sicer so to zaščita živali med prevozom, ki je glavni cilj te uredbe, odprava tehničnih ovir pri trgovanju z živimi živalmi in nemoteno delovanje tržnih ureditev, kot so navedeni v uvodni izjavi 2 te uredbe (glej v tem smislu sodbo Danske Svineproducenter, C-316/10, EU:C:2011:863, točka 44).

34 Glede na te cilje pojma gospodarske dejavnosti ni mogoče razlagati ozko. Z omejitvijo področja uporabe Uredbe št. 1/2005 na gospodarske dejavnosti s pridobitnim namenom bi bil zlasti lahko, kot je navedla generalna pravobranilka v točki 53 sklepnih predlogov, ogrožen glavni cilj te uredbe, kot je naveden v prejšnji točki te sodbe.

35 Zato je treba pojem „gospodarska dejavnost“ v smislu člena 1(5) Uredbe št. 1/2005 razlagati tako, da zajema dejavnost, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki se nanaša na prevoz psov brez lastnika iz ene države članice v drugo, ki ga opravi društvo v javnem interesu z namenom zaupati pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.

Drugo vprašanje

36 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem izvedeti, ali je treba pojem „trgovec, ki se ukvarja s trgovino med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive 90/425 razlagati tako, da med drugim zajema društvo v javnem interesu, ki prevaža pse brez lastnika iz ene države članice v drugo z namenom zaupati te pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.

37 Najprej je treba preučiti, ali se uporabi Direktiva 90/425 v zadevi, kot je ta v postopku v glavni stvari.

38 V skladu z njenim členom 1, četrti odstavek, se ta direktiva ne uporablja za veterinarske preglede za premike hišnih živali med državami članicami, ki jih spremlja in zanje odgovarja fizična oseba, kadar takšni premiki niso predmet komercialnih transakcij. Kadar živali spremljajo svoje lastnike ali fizično osebo, ki je v imenu lastnika odgovorna za te živali med premikom, in niso namenjene za prodajo ali prenos na drugega lastnika, so ti premiki urejeni v Uredbi št. 998/2003.

39 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je z odstopanjem, določenim v členu 1, četrti odstavek, Direktive 90/425, določeno, da mora hišno žival med premiki spremljati in zanjo odgovarjati fizična oseba. Prevoz, za katerega odgovarja pravna oseba, se za namen tega odstopanja torej ne upošteva. V zvezi s tem mora potrebna preverjanja opraviti nacionalno sodišče.

40 V vsakem primeru se navedeno odstopanje nanaša le na premike hišnih živali med državami članicami, kadar takšni premiki niso komercialni. Čeprav društvo v javnem interesu, kot je društvo Pfotenhilfe-Ungarn, nima pridobitnega ali komercialnega namena, pa obstaja, kot je navedla generalna pravobranilka v točki 57 sklepnih predlogov, določena podobnost med dejavnostjo posredovanja psov osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom določenega zneska, in dejavnostjo prodaje psov v trgovinah s hišnimi živalmi. Prva vrsta dejavnosti torej ne more biti obravnavana kot nekomercialna v smislu člena 1, četrti odstavek, Direktive 90/425.

41 Zato spor o glavni stvari spada na področje uporabe Direktive 90/425.

42 Dalje je torej treba preučiti, ali se društvo v javnem interesu, kot je društvo Pfotenhilfe-Ungarn, lahko šteje za „trgovca, ki se ukvarja s trgovino z živalmi med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive 90/425.

43 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se predložitveno sodišče s tem, ko navaja nemško različico pojma „trgovec“ („Unternehmer“), sprašuje, ali se ta pojem zamenjuje s pojmom „podjetje“ („Unternehmen“), tako da je po mnenju navedenega sodišča le osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, mogoče opredeliti kot „trgovce“.

44 V nekaterih jezikovnih različicah Direktive 90/425 se res uporablja pojem, ki nakazuje na opravljanje gospodarske dejavnosti ali celo, kot je navedla generalna pravobranilka v točki 62 sklepnih predlogov, na pridobitni namen, med njimi nemška, angleška, nizozemska in švedska različica, v katerih so uporabljeni pojmi „Unternehmer“, „dealers“, „handelaars“ in „handlare“. V drugih jezikovnih različicah te direktive, kot so med drugimi španska („agentes“), danska („erhvervsdrivende“), francoska („opérateurs“), italijanska („operatori“), portugalska („operadores“) in romunska („operatorii“), pa se uporablja pojem, ki je bolj nevtralen in splošen.

45 Pojem trgovec tako ne pomeni posebnega pogoja, saj se upoštevno merilo za uporabo člena 12 Direktive 90/425 nanaša na dejavnosti, ki jih trgovec opravlja, in sicer na „trgovino med državami članicami Evropske skupnosti“.

46 Glede zadnjenavedenega izraza iz člena 2, točka 3, Direktive 90/425 izhaja, da gre za trgovino med državami članicami v smislu člena 28(1) PDEU. V skladu s to določbo, ki je umeščena pod naslov II v zvezi s prostim pretokom blaga, carinska unija zajema vso blagovno menjavo.

47 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba s pojmom „blago“ v smislu te določbe razumeti proizvode, ki se lahko ocenijo v denarju in ki so lahko kot taki predmet poslovnih transakcij (sodba Komisija/Italija, 7/68, EU:C:1968:51, str. 626). Ta opredelitev zajema živali (glej v tem smislu sodbo Komisija/Belgija, C-100/08, EU:C:2009:537, točka 83). Kot je navedla generalna pravobranilka v točki 63 sklepnih predlogov, se načeloma določbe Pogodbe DEU o prostem pretoku blaga uporabljajo ne glede na to, ali se zadevno blago prevaža čez nacionalne meje za prodajo ali preprodajo ali pa za osebno rabo ali potrošnjo (glej v tem smislu sodbo Schumacher, 215/87, EU:C:1989:111, točka 22).

48 Pridobitni namen dejavnosti, s katero se ukvarja trgovec, zato ni odločilen, da bi se dejavnost lahko opredelila kot „trgovina med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive 90/425.

49 Nazadnje, v skladu z uvodnimi izjavami od druge do četrte te direktive je njen namen v okviru vzpostavitve notranjega trga odpraviti ovire pri razvoju trgovine z živalmi znotraj Skupnosti, predvsem z omejitvijo veterinarskih kontrol na odpremni kraj, kar vključuje uskladitev bistvenih zahtev v zvezi z varovanjem javnega zdravja in zdravstvenega varstva živali.

50 Zato je treba člen 12 Direktive 90/425, v skladu s katerim se morajo vsi trgovci, ki se ukvarjajo s trgovino z zadevnimi živalmi med državami članicami Evropske skupnosti, na zahtevo pristojnega organa najprej registrirati v uradni register in hraniti evidenco dostav, razlagati ob upoštevanju tega cilja. Uradni register trgovcev in evidenca dostav pristojnim organom odpremne države članice in namembne države članice omogočata opravljanje rednih in naključnih veterinarskih pregledov, ki so potrebni zaradi doseganja ciljev te direktive.

51 V položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, v katerem je bil iz ene države članice v drugo opravljen skupinski prevoz veliko psov brez lastnika, ki so, kot sta na obravnavi pred Sodiščem navedla društvo Pfotenhilfe-Ungarn in Evropska komisija, na splošno slabšega zdravja kot drugi psi, cilja, ki mu sledi

Direktiva 90/425, in sicer odprave ovir pri razvoju trgovine z živalmi znotraj Skupnosti in uskladitev pravil glede varovanja javnega zdravja in zdravstvenega varstva živali, ne bi bilo mogoče uresničevati, če se člen 12 te direktive za tak položaj ne bi uporabil.

52 Na drugo zastavljeno vprašanje je zato treba odgovoriti, da je treba pojem „trgovec, ki se ukvarja s trgovino med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive 90/425 razlagati tako, da med drugim zajema društvo v javnem interesu, ki prevaža pse brez lastnika iz ene države članice v drugo z namenom zaupati te pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.

Stroški

53 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Pojem „gospodarska dejavnost“ v smislu člena 1(5) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 je treba razlagati tako, da zajema dejavnost, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki se nanaša na prevoz psov brez lastnika iz ene države članice v drugo, ki ga opravi društvo v javnem interesu z namenom zaupati pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.**

2. **Pojem „trgovec, ki se ukvarja s trgovino med državami članicami Evropske skupnosti“ v smislu člena 12 Direktive Sveta z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notranjega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi (90/425/EGS), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 92/60/EGS z dne 30. junija 1992, je treba razlagati tako, da med drugim zajema društvo v javnem interesu, ki prevaža pse brez lastnika iz ene države članice v drugo z namenom zaupati te pse osebam, ki so se zavezale za njihovo oskrbo s plačilom zneska, ki načeloma pokriva stroške, ki jih je to društvo imelo v zvezi s tem.**

Podpisi